

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Освітня програма	24722 Геологія нафти і газу
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	103 Науки про Землю

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.05.2021 р.

Справа № 0554/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Оксана Білоус – головуючий,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Ігор Коваленко,
Кохтич Людмила Михайлівна,
Максименко Надія Василівна,
Олександр Голуб,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

Михайлів Ірина Романівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	24722
Назва ОП	Геологія нафти і газу
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	103 Науки про Землю
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОПП корелюють із місією ЗВО, але фокус ОПП незважаючи на назву «Геології нафти і газу» має загальне геологічне формулювання, що унеможливило визначення її унікальності по відношенню до інших освітніх програм геологічного спрямування.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому представники студентського самоврядування та здобувачі вищої освіти за ОПП не змогли навести реальних прикладів реалізації їх пропозицій щодо змін ОПП та освітнього процесу.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено. Перспективність ОПП в контексті розвитку видобування вуглеводнів є життєво важливою для забезпечення енергетичної незалежності держави. Досягнуті ПРН забезпечують конкурентоздатність випускників ОПП на ринку праці. ОПП враховує регіональний контекст та потреби локального ринку праці. ЗВО розміщений в одному із основних центрів видобування вуглеводнів в Україні та забезпечує локальних роботодавців кваліфікованими фахівцями. Зокрема можливість для випускників Полтавського фахового коледжу нафти і газу (із ОКР «молодший спеціаліст») за скороченим терміном отримати ступінь бакалавра є підґрунтям для збереження наступності освіти та дає змогу здобувачам формувати власну освітню траєкторію в межах одного регіону. У той же час фактичного підтвердження врахування змістовних особливостей аналогічних освітніх програм вітчизняних та іноземних ЗВО, окрім звіту про самооцінювання та результатів спілкування із гарантом ОПП, не отримано.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

У ОПП формулювання ПРН та компетентностей повністю відповідають таким, що наведені у стандарті вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, але вони потребують

деталізації саме з урахуванням специфіки нафтогазової геології (як це було в редакції ОПП від 2017 р.), а не геології взагалі. Також у змісті ОПП мають місце неточності та неузгодженості. Зокрема для ОК 29 «Фізичне виховання» не визначено кількість кредитів і він не сприяє досягненню жодного ПРН. ПРН3 «Спілкування іноземною мовою за фахом» забезпечується в тому числі ОК27 «Основи буріння свердловин», силабус якої не передбачає формування цього умінь. Силабус ОК 22 частково не узгоджений із матрицями відповідності в ОПП щодо переліку компетентностей та ПРН, які формує ця дисципліна. Також в тексті ОПП передбачено ОК 34 «Написання кваліфікаційної роботи» сприяє формуванню та досягненню абсолютно усіх компетентностей та ПРН, що частково ставить, так би мовити, «під сумнів» необхідність включення до ОПП інших більш логічних ОК, які забезпечують досягнення здобувачами відповідних ПРН.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено, попри невеликі непорозумілі розбіжності обсягів різних варіантів ОПП, які потребують коригування у сенсі правильності арифметичних дій.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП добре структуровано: від фундаментальних та базових фахових дисциплін з поступовим їх посиленням спеціалізованими дисциплінами, у тому числі і вільного вибору. Проте, мета даної ОП, що полягає у підготовці фахівців, які володіють не тільки глибокими знаннями з геології нафти і газу, а й пошуків та розвідки твердих корисних копалин стала підґрунтям дисонансу в розподілі ОК із перекошуванням у бік набуття глибоких знань із геології твердих корисних копалин, що суперечить самій назві ОПП. Цикл обов'язкових компонентів професійної підготовки складає 126 кредитів, з яких тільки 19 кредитів припадають на навчальні дисципліни нафтогазового спрямування (ОК14, ОК26 та ОК28), 6 кредитів на фахову практику (ОК33) та 6 кредитів на кваліфікаційну роботу (ОК34). До ОПП також включені необхідні для якісної підготовки геолога-нафтовика суміжні дисципліни ОК15 – Геофізика та інтерпретація даних ГДС, ОК27 – Основи буріння та ОК31 – Практика по вивченню процесів буріння, загальним обсягом 15 кредитів. Має місце врахування деяких рекомендацій стейкхолдерів, доцільність впровадження яких не змогли пояснити гарант та члени проєктної групи. Так дисципліна «Геологія нафти і газу», за рекомендаціями самих же викладачів випускової кафедри введена з навчального плану і включена окремим модулем до «Нафтогазопромислової геології», тим самим збільшивши обсяг останньої не за рахунок поглиблення матеріалу, що вивчається, а шляхом вилучення програмоутворюючого ОК. Теж саме з ОК28 - обсяг збільшився за рахунок виведення з вибіркового блоку дисципліни «Прогнозування нафтогазоносності» та введення його у «Пошуки та розвідка родовищ нафти і газу». Не знайшло пояснення віднесення у циклі підготовки якісного фахівця таких важливих ОК як «Моделювання родовищ нафти і газу» та «Основи розробки та експлуатації нафтових та газових родовищ» до блоку вибіркового компонентів з можливістю їх не обрання здобувачами. При розробці та удосконаленні ОПП гарант та члени проєктної групи в значній мірі керуються тим, що здобувачі після завершення навчання на першому (бакалаврському) рівні будуть вступати до магістратури на спеціальність 185 – Нафтогазова інженерія, підготовка за якою здійснюється у ЗВО.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 103 Науки про Землю згідно затвердженого стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Але перелік, логіка вивчення та обсяг фахових дисциплін на які повинен бути спрямований основний фокус ОПП викликає обґрунтовані сумніви. Широка мета підготовки здобувачів за ОПП, яка полягає у підготовці фахівців, які володіють глибокими знаннями з геології нафти і газу та пошуків і розвідки родовищ твердих корисних копалин не узгоджується з її «вузькою» назвою «Геологія нафти і газу». Таке поєднання об'єктів вивчення «нафта і газ – тверді корисні копалини» призвело до внутрішньо неузгодженому переліку та обсягам обов'язкових компонентів в ОПП. Гаранту і проєктній групі у подальшому необхідно чітко визначитись із метою ОПП: у разі залишення нафтогазового спрямування необхідно скорегувати перелік ОК та їх логічну послідовність, скорочуючи обсяг та коригуючи зміст загальногеологічних дисциплін та можливо і дисциплін загальної підготовки, у разі якщо у пріоритетах залишиться підготовка фахівця, який володіє глибокими знаннями також і з геології твердих корисних копалин, необхідно відкривати нову ОПП з орієнтовною назвою «Геологія», де цикл професійної підготовки розділити на два окремі блоки: «Геологія нафти і газу» та

«Геологія твердих корисних копалин» зі своїми освітніми компонентами, які би сприяли досягненню поставлених цілей та ПРН.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Відповідність підкритерію підтверджено

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено, але деяку насторогу викликають результати анонімного анкетування здобувачів вищої освіти за ОПП у 2020-21 н.р. в яких значної кількості здобувачів (від 37,5% на першому році навчання – до 80% на останньому четвертому) не вистачає отримання практичних навичок.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Відповідність підкритерію підтверджено

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Відповідність підкритерію підтверджено

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

На ОПП не передбачено реалізацію дуальної освіти

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОПП є в цілому чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та доступні абітурієнтам. Ці правила прийому щорічно оновлюються та оприлюднюються на сайті ЗВО. Для абітурієнтів на головній сторінці сайту ЗВО створено вкладку «Вступ 2021» (<https://nupp.edu.ua/page/vstup.html>), на якій розміщено інформацію стосовно вступу до ЗВО, проте там містяться деякі застарілі відомості (у т.ч. протоколи засідань приймальної комісії). Також не зрозуміло, у якій вкладці наводять актуальна для вступників інформація (у т.ч. результати вступних випробувань, рейтингові списки, списки рекомендованих/зарахованих осіб). Необхідно також зазначити те, що програма фахового вступного іспиту на ОПП (за скороченим терміном навчання) не чітко сфокусована на її нафтогазову специфіку, а в значній мірі охоплює питання «Загальної геології» та «Мінералогії».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено, але попри наявну локальну нормативну базу ЗВО щодо порядку реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти та їх поінформованість з цього питання жоден здобувач за даною ОПП можливістю такої мобільності не скористався.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблене Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (<https://nupr.edu.ua/uploads/files/o/doc/polozhennia/rezultati-u-neformalnii-osviti.pdf>), але на ОПП прикладів зарахування результатів навчання у неформальній освіті поки що не має.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому результати опитування (у 2020-21 н.р.) показують (<https://nupr.edu.ua/page/spec-103-npz-otsinyuvannyayakosti-pidgotovki.html>), що значної кількості здобувачів (від 37,5% на першому році навчання – до 80% на останньому четвертому) не вистачає отримання практичних навичок.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, із зауваженням на майбутнє – більш детально викласти інформацію щодо критеріїв оцінювання усіх передбачених форм робіт в робочих програмах навчальних дисциплін.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено. При цьому слід зазначити, що здобувачі вищої освіти за ОПП мають доступ до сучасного лабораторного обладнання для отримання навичок проведення геологічних досліджень (<https://nupr.edu.ua/page/navchalno-laboratornabaza-kafedri-naftogazovoi-inzhenerii-ta-tehnologii.html>), однак на думку випускників та здобувачів їх залучення до роботи із наявним інструментарієм дещо обмежене.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому мають місце розбіжності в датах – коли у 2020 р. затвердження удосконаленої ОПП та відповідного навчального плану чомусь передувало засіданню кафедри нафтогазової інженерії та технологій, присвяченого саме цьому удосконаленню ОПП, адже усі надані рекомендації (об'єднання дисциплін, введення додаткових до переліку вибіркових тощо) вже до цього були внесені в затверджену ОПП. Також необхідно зазначити, що у значній кількості наявних силабусів профільних дисциплін до переліку рекомендованої літератури включено джерела десятирічної та більшої давнини.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому слід зазначити повну відсутність участі здобувачів вищої освіти за ОПП на низку участь НПП у програмах міжнародної академічної мобільності, а також відсутність в більшості силабусів посилань на сучасні іноземні літературні джерела.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому у силабусах відсутні чіткі критерії оцінювання здобувачів - наявна лише інформація щодо мінімально допустимого рівня для отримання здобувачем загальної позитивної оцінки, без співвідношення окремих оцінок та показників виконання певних робіт.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідність даному підкритерію підтверджено

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідність даному підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому деяку насторогу викликає той факт, що за результатами анонімного опитування одного з курсів є проблеми, пов'язані із корупцією (14,3 %) – хоча конкретних звернень здобувачів вищої освіти за ОПП до керівництва ЗВО з цього питання не було.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В цілому ЗВО сприяє дотриманню академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу. Розроблена відповідна локальна нормативна база, провадяться заходи (тренінги) із популяризації академічної доброчесності, для запобігання та виявлення академічного плагіату заплановано перевіряти в системі UNICHECK кваліфікаційні та курсові роботи здобувачів та наукові праці НПП та дисертантів. Але стосовно даної ОПП виявлена слабка обізнаність здобувачів вищої освіти за ОПП з поняттям «академічна доброчесність» (це питання навіть не підіймають під час опитувань). Хоча при поясненні його суті (в процесі спілкування з ЕГ) здобувачі змогли навести приклади її дотримання. За свідченням гаранта та інших учасників освітнього процесу за час реалізації ОПП порушення академічної доброчесності не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

На ОПП для реалізації обов'язкових компонентів у циклі професійної підготовки залучено 3 доктори наук, 5 кандидатів наук та 1 старшого викладача (без наукової ступені і вченого звання), але лише частина цих викладачів (гарант ОП проф. Зоценко М.Л., проф. Винников Ю.Л., доц. Біда С.В., доц. Ягольник А.М.) мають достатній рівень академічної та професійної кваліфікації для тих освітніх компонентів, що вони забезпечують. Доц. Михайловська О.В. та доц. Педченко М.М. за своєю освітою, сферою наукових інтересів та навчально-методичними розробками не відповідають дисциплінам заявленим у Таблиці 2 звіту СО. Проф. Євдошук М.І. прийнятий у штат ЗВО у 2021 р. може проводити навчальні заняття лише у дистанційному форматі, без очної участі. Доц. Макєєва Н.П. теж прийнята у штат ЗВО у 2021 р., проте не має навчально-методичних розробок, а останні видані наукові публікації датовані 2007 р. Ст. викл. Вовк М.О. (магістр геології) забезпечує на ОПП найбільшу кількість дисциплін, суттєво відмінних за своєю предметною областю та змістом, причому нею з навчальної літератури видані лише методичні вказівки до самостійної роботи та курсового проектування з «Нафтогазопромислової геології», а наукові роботи обмежені 1 статтею та 15 тезами у матеріалах науково-практичних конференцій. Що стосується проходження стажування та курсів підвищення кваліфікації, то безпосередньо профілю тих освітніх компонентів, що викладаються на ОПП відповідає стажування проф. Винникова Ю.Л. «Буріння свердловин з похило-скерованими та горизонтальними стовбурами» та доц. Ягольника А.М. «Бурові розчини і спеціальні рідини». На питання - чим умотивований добір НПП до викладання конкретних освітніх компонентів на ОПП - гарант пояснень не надав, а також здобувачі зазначили прізвища викладачів, які не відповідають заявленим у Таблиці 2 звіту СО (що підтверджено наданими сканкопіями залічкових книжок здобувачів).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору науково-педагогічних працівників є прозорою і чітко прописана у відповідному положенні ЗВО (<https://nupr.edu.ua/uploads/files/o/doc/all/polozhennya-pro-npr.pdf>). У цілому, процедура конкурсу зрозуміла для кандидатів і відбувається з урахуванням освітньої і наукової спеціальності та професійної діяльності за відповідною спеціальністю. Рівень професійної підготовки та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП у НПП оцінює гарант та члени проєктної групи. Усі викладачі, які забезпечують реалізацію ОПП, пройшли конкурсний відбір відповідно до вказаного Положення, з ними було укладено трудові договори (контракти), однак академічна кваліфікація щодо забезпечення освітніх компонентів підтверджена не в усіх випадках. Таким чином процедури конкурсного добору викладачів, не дивлячись на їх зрозумілість та прозорість, не дозволили забезпечити потрібний рівень професіоналізму академічного персоналу для якісного забезпечення частини освітніх компонентів даної ОПП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Відповідність підкритерію підтверджено

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Тільки у 2021 р. для проведення аудиторних занять на ОПП на постійній основі залучено проф. Євдошука М.І. (який може проводити заняття лише у дистанційному форматі, без очної участі) та доц. Макєєву Н.П., які мають досвід практичної роботи у наукових і виробничих організаціях та підприємствах нафтогазового профілю.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через можливості міжнародної та внутрішньої академічної мобільності, проходження підвищення кваліфікації та стажувань у наукових і виробничих установах та підприємствах-партнерах, участі у профільних конференціях, семінарах, форумах та виконанні науково-дослідних робіт і проєктів. Але часто підвищення кваліфікації та стажування НПП відбувається не за напрямками освітньої діяльності на даній ОПП, викладачі не проходять стажування за профілем геологічних дисциплін, особливо нафтогазового профілю, а обирають гірництво та нафтогазову інженерію. Також слід зазначити, що науково-дослідна робота НПП кафедри нафтогазової інженерії та технологій зорієнтована на вивчення тенденцій розвитку й удосконалення розробки та експлуатації родовищ нафти та газу, а не їх геології.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Відповідність даному підкритерію підтверджено

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено. Зауваження лише стосується відсутності на сторінці кафедри нафтогазової інженерії та технологій навчальних планів для здобувачів вищої освіти за ОПП, що навчаються за скороченим терміном.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Відповідність підкритерію підтверджено

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Відповідність підкритерію підтверджено

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Відповідність підкритерію підтверджено

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО існує чітка та зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, регламентовані відповідними локальними нормативними документами. Усі учасники освітнього процесу обізнані в процедурах вирішення зазначених ситуацій. Наразі за інформацією здобувачів та випускників за даною ОПП таких ситуацій не виникало. У той же час результатами анонімного анкетування у 2020-21 н.р. 14,3% опитаних здобувачів 2 року навчання вказали, що під час реалізації освітнього процесу виникали конфліктні ситуації щодо корупції та дискримінації – хоча ніхто із здобувачів вищої освіти за даною ОПП до адміністрації або до Психологічної служби ЗВО з конкретною скаргою не звертався.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому під час зустрічі ЕГ із фокус-групами, здобувачі, випускники та представники студентського самоврядування не надали інформації щодо висловлених ними пропозицій для вдосконалення даної ОПП, що може бути свідченням формальності їх залучення до процесу перегляду цієї програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Відповідність підкритерію підтверджено

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, але стосовно даної ОПП це поодинокі приклади без формалізованого узагальнення та аналізу.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено, але при цьому згадану вище у п.к. 7.6 інформацію в результатах анонімного анкетування у 2020-21 р.н. здобувачів вищої освіти за ОПП 2 року навчання про можливу наявність конфліктних ситуацій щодо дискримінації та корупції (14,3% студентів) кафедраю нафтогазової інженерії та технологій і керівництвом ЗВО не було прийнято до уваги.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Дана ОПП проходить первинну акредитацію, але при цьому враховано зауваження та рекомендації акредитаційної експертизи напряду підготовки 6.040103 «Геологія» освітнього рівня «бакалавр» (2015 р.).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено, але здобувачі вищої освіти не продемонстрували розуміння важливості їх внеску для розвитку ОПП та освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Відповідність підкритерію підтверджено

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Відповідність підкритерію в цілому підтверджено. Зауваження стосується лише відсутності у вільному доступі на сайті ЗВО навчальних планів для здобувачів вищою освіти (із ОКР «молодший спеціаліст»), які навчаються на ОПП за скороченим терміном.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендовано більш чітко сформулювати фокус ОПП з урахуванням її специфіки в контексті саме нафтогазової геології, більш активно долучати здобувачів до перегляду ОПП, усунути неузгодженості зв'язку між освітніми компонентами та ПРН, досягненню яких вони сприяють, узгодити силабуси навчальних дисциплін з компетентностями та ПРН, визначеними ОПП, узгодити текст ОПП із 6-м рівнем НРК (в чинній редакції).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано чітко визначитись із метою подальшого оновлення і реалізації ОПП: залишення нафтогазового спрямування з корегуванням існуючого переліку ОК, їх логічної послідовності, скороченням обсягу та коригуванням змісту загальногеологічних дисциплін або відкриття нової ОПП з орієнтовною назвою «Геологія», де цикл професійної підготовки буде розділено на два окремі блоки: «Геологія нафти і газу» та «Геологія твердих корисних копалин» зі своїми освітніми компонентами, а також створити загальноуніверситетський перелік вибіркових дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендовано більш чітко сфокусувати програму фахового вступного іспиту на ОПП (за скороченим терміном навчання) на її нафтогазову специфіку, а також посилити роботу зі здобувачами вищої освіти за ОПП щодо мотивації їх участі у програмах академічної мобільності, що діють у ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендовано більш активно залучати здобувачів вищої освіти за ОПП до роботи з наявним матеріально-технічним забезпеченням для проведення наукових геологічних досліджень, оновити перелік рекомендованої профільної літератури та інформаційних ресурсів в робочих програмах навчальних дисциплін/силабусах, додати посилання на сучасні іноземні дослідження, активізувати роботу із залучення здобувачів та НПП до міжнародної академічної мобільності, більш детально висвітлити критерії оцінювання для усіх передбачених конкретною дисципліною форм робіт в її робочій програмі/силабусі.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано деталізувати в робочих програмах початкових дисциплін/силабусах співвідношення між рівнем оцінки та відповідними кількісними показниками, започаткувати регулярні заходи (у т.ч. в рамках анонімного опитування) щодо підвищення обізнаності здобувачів ОПП з поняттям «академічна доброчесність» та розглянути можливість висвітлення питання академічної доброчесності в межах принаймні одного обов'язкового освітнього компонента (як окремої теми).

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендовано забезпечити викладання геологічних дисциплін, особливо нафтогазового профілю, НПП відповідної академічної або професійної кваліфікації.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано своєчасно та в повному обсязі розмішувати на сайті ЗВО навчально-методичні матеріали у т.ч. навчальних планів для здобувачів вищої освіти за ОПП, що навчаються за скороченим терміном, приділяти більшу увагу результатам анонімного опитування здобувачів в частині виникнення конфліктних ситуацій щодо корупції та дискримінації.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано системно залучати здобувачів вищої освіти та органи студентського самоврядування до процесів, що забезпечують якість вищої освіти у ЗВО, а також по можливості проводити не лише анонімні анкетування, а й бесіди, консультації зі здобувачами задля виявлення конкретних причин незадоволеності освітнім процесом, якістю викладання тощо.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендовано забезпечити своєчасну публікацію у вільному доступі на сайті ЗВО навчальних планів для здобувачів вищою освіти (із ОКР «молодший спеціаліст»), які навчаються на ОПП за скороченим терміном.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БІЛОУС ОКСАНА ІВАНІВНА